

SKOGBRUKET I VÅLER / ÅSNES 2020

30 % tilskudd til ungskogpleie

Ungskogpleie er et prioritert tiltak i alle kommunene i Glåmdalsområdet. Dette er nedfelt i tiltaksstrategien for Nærings- og miljøtilskudd for skogbruket i Glåmdalen 2020-23.

Ungskogpleie består av å løse opp i tette grupper, rydde lauv og avstandsregulere i den unge skogen (hkl. II). Gjennom god pleie av ungscoen legges grunnlaget for kvalitet og høy produksjon i mange år fremover, og større økonomisk utbytte ved avvirkning i framtida.

I 2019 ble det utført til sammen 10.585 daa ungskogpleie i Våler og Åsnes.

Tabell 1. Utført ungskogpleie i Våler og Åsnes de siste 7 åra.

	Ungskogpleie	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	3026	3092	3272	3253	3851	4442	3037
Våler	Kr/daa	379	344	338	309	342	317	313
Åsnes	Dekar	7559	5719	7513	8629	5580	7675	5501
Åsnes	Kr/daa	417	368	369	340	353	357	347

I bestand som har nådd en høyde på mer enn 8 meter, vil ryddeinngrep bli definert som forhåndsrydding. En forhåndsrydding gjør at første gangs tynning ofte kan utsettes noen år. Det gir større gjennomsnittlig dimensjon på tynningsuttaket, og det gjør tynningen vesentlig enklere med dertil lavere driftskostnader. Forhåndsrydding før tynning kan dekkes med skogfondsmidler, men er ikke tilskuddsberettiget.

Tabell 2. Utført forhåndsrydding før tynning i Våler og Åsnes de siste 7 åra

	Forhåndsrydding	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	1835	2712	2186	3786	3509	1829	3060
Våler	Kr/daa	301	281	268	296	234	388	239
Åsnes	Dekar	5203	4999	6832	6136	6254	7082	7227
Åsnes	Kr/daa	295	260	243	250	228	255	280

Tabellene viser at antall dekar forhåndsrydding over tid ligger om lag på samme nivå som ungskogpleie.

20 % tilskudd til markberedning

Markberedning er et godt hjelpetiltak for satsing på naturlig foryngelse, og også et godt tiltak før planting av gran. Det har ofte vært angrep av gransnutebiller i plantefeltene de siste årene. Markberedning før planting av gran kan være en god investering for å minske avgangen etter gransnutebillenes herjinger.

Tabell 3. Utført markberedning i Våler og Åsnes de siste 7 åra.

	Markberedning	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	2481	2549	1523	3335	2833	2424	2400
Våler	Kr/daa	364	361	362	334	292	252	242
Åsnes	Dekar	3274	2876	1501	2261	2581	3063	3005
Åsnes	Kr/daa	349	345	330	310	304	277	259

Tilskudd til nyplanting – klimatilskudd (tettere planting)

Tilskudd til tettere planting skal gjennom optimal utnyttelse av produksjonsevnen bidra til økt binding av CO₂. Det vil nesten alltid gå ut noen planter de første årene pga gransnutebiller, frost, tørke eller andre forhold. Det oppfordres derfor sterkt til at det bestilles og plantes slik at maksimalt tilskudd oppnås ut fra de forskjellige bonitetene. Ei hogstflate må i henhold til skogloven være tilfredsstillende forynget innen 3 år etter hogst.

Det gis 60 % tilskudd på inntil 50 planter pr. dekar ut fra et fastsatt bonitetsavhengig minimumsantall:

Bonitet	Minimum plantetall pr. daa (uten tilskudd)	Tilskuddsintervall uten markberedning	Tilskuddsintervall med markberedning
26	220	220-270	198-248
23	220	220-270	198-248
20	200	200-250	180-230
17	180	180-230	162-212
14	160	160-210	144-194
11	130	130-180	117-167
8	100	100-150	90-140

Ekstra tilskudd til vårplantingen i 2020

Det er pga den pågående pandemien innført et ekstraordinært plantetilskudd på kr 1,30 pr plante for all vårplanting i 2020. Tilskuddet utbetales til alle som utfører planting våren 2020. Der andelslag

eller andre sentrale aktører utfører plantearbeidet utbetales tilskuddet til disse. Der plantearbeidet utføres av skogeier, eller av lokale entreprenører engasjert av skogeier, utbetales tilskuddet til skogeier. Søknad om tilskudd skjer samtidig med innsending av skogfonsbilag til kommunen. Frist for å søke om det ekstraordinære tilskuddet er 1. september.

Tabell 5. Utført nyplanting i Våler og Åsnes de 7 siste årene.

	Nyplanting	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	1394	2333	2869	3885	1384	1674	2226
Våler	Antall/daa	207	205	199	193	190	196	189
Våler	Kr/daa	925	893	830	805	799	810	771
Åsnes	Dekar	5066	2793	2808	2584	2635	2621	2661
Åsnes	Antall/daa	214	204	209	206	194	189	193
Åsnes	Kr/daa	963	935	888	862	796	775	796

20% Tilskudd til suppleringsplanting (klimatilskudd)

Året etter at det er plantet, er det viktig å gå over plantefeltene for å se hvordan tilslaget har blitt. I 2020 gis det et tilskudd til suppleringsplanting i etablerte plantefelt og naturlig foryngelse med for lav tetthet slik at produksjonsmuligheten utnyttes. Det gis 20 % tilskudd til suppleringsplanting uavhengig av hvor mange planter som suppleres inn. Det er krav om at plantetettheten etter suppleringsplanting tilfredsstiller det fastsatte minimumstallet pr. dekar ved tettere nyplanting (se tabellen over – «Minimum plantetall pr. dekar»). Utviklingsdyktige planter av ønsket treslag med en innbyrdes avstand på minst 1 m som vil inngå i framtidsbestanden kan telles med når plantetettheten etter suppleringsplanting vurderes.

Tabell 6. Suppleringsplanting i Våler og Åsnes de siste 7 år.

	Nyplanting	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Antall planter	20 140	3 000	24 360	17 150	12 160	2 500	4 525
Åsnes	Antall planter	42 234	2 820	36 220	13 650	8 060	16 821	10 490

40% Tilskudd til gjødsling (klimatilskudd)

Tilskudd til skogsgjødsling ble innført i 2016. Skogbruket i Våler og Åsnes har respondert godt på innføringen av tilskuddet. Gjødsling av skog vil normalt øke den årlige produksjonen på arealet med ca. 0,15 m³ /dekar i 6-8 år framover. Det gis 40 % tilskudd til gjødsling. Det må foreligge regning/faktura som dokumenterer utført gjødsling. Areal/bonitet, gjødselmengde og vegetasjonstype pr. felt må oppgis sammen med kartutsnitt som viser beliggenheten av det aktuelle feltet. Frist for å levere søknad til kommunen er 15. september.

Tabell 7. Gjødsling av skog i Våler og Åsnes de siste 7 år.

	Gjødsling	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Antall dekar	584	1 266	3 733	6 816	0	0	0
Åsnes	Antall dekar	2 571	1 868	3 533	6 984	284	0	320

Avvirkning

Det avvirkres årlig ganske jevnt i både Våler og Åsnes. Planavdelingen i Glommen Mjøsen skog har beregnet at det i Åsnes avvirkres ca 85% av tilveksten mens det i Våler avvirkres ca 90% av tilveksten.

Tabell 8. Avvirkning i Våler

Avvirket	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt m ³	128 744	144 774	161 762	167 411	160 078	150 487	172 334
Brutto verdi, kr	59,3 mill	59,8 mill	55,0 mill	55,6 mill	55,9 mill	55,3 mill	51,7 mill
Brutto kr/m ³	461	413	340	332	349	368	300

Tabell 9. Avvirkning i Åsnes

Avvirket	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt m ³	273 757	297 691	277 301	203 918	219 371	226 769	261 519
Brutto verdi, kr	127,0 mill	125,2 mill	103,0 mill	70,8 mill	78,4 mill	85,7 mill	85,3 mill
Brutto kr/m ³	464	421	371	347	357	378	326

Det har vært solide avvirkningstall i både Våler og Åsnes de siste 7 årene. I 2019 ble det avvirket til sammen i overkant av 400.000 m³ til en brutto verdi på 186 mill kroner.

Skogbruket betyr svært mye for de to kommunene, og alle virkemidler som kan bidra til en fortsatt robust næring bør utnyttes maksimalt.

Oppsummering tilskudd:

- Tilskudd Ungskogpleie 30 %
- Tilskudd Markberedning 20 %
- Tilskudd Nyplanting 60 % på de 50 siste plantene
- Ekstraordinært plantetilskudd på 1,30 kr pr plante
- Tilskudd suppleringsplanting 20 %
- Tilskudd gjødsling 40 %

Våler/Åsnes, 15.06.20

*Dag Kjetil Gjerdrum, rådgiver
Landbrukskontoret for Våler og Åsnes*